

Atvinnuvegaráðuneytið
Skúlagötu 4
101 Reykjavík

SENT Á SAMRÁÐSGÁTT

Reykjavík, 14. október 2026

Efni: Umsögn Samtaka iðnaðarins um drög að reglugerð um breytingu á reglugerð nr. 940/1999

Samtök iðnaðarins (hér eftir „SI“ eða „samtökin“) hafa tekið til umsagnar drög að reglugerð um breytingu á reglugerð nr. 940/1999 um löggiltar iðngreinar, mál nr. S-188/2026. Með reglugerðardrögunum er lagt til að iðngreinin kæli- og frystivélavirkjun (hér eftir „kælitækni“) verði *sjálfstæð* löggilt iðngrein í stað sérgreinar undir vélvirkjun. Breytingin er lögð fram að beiðni Samtaka iðnaðarins og aðildarfélags þess Málm-, samtaka fyrirtækja í málm- og skipaiðnaði ásamt Tækniskólans. Samtökin styðja málið heils hugar.

Brýn þörf fyrir námsbraut og faglærðum í kælitækni

Kælitækni er lykilþáttur í fjölmörgum greinum atvinnulífsins, þar á meðal: matvælaframleiðslu og fiskvinnslu, verslun og dreifingu matvæla, iðnaði og framleiðslu, orkunýtingu og kælingu bygginga og heilbrigðisþjónustu og rannsóknastarfsemi. Hér á landi hefur ekki verið í boði sérstök námsbraut fyrir kælitækni og er þörf á skýrari umgjörð fyrir menntun, hæfni og starfsréttindi þeirra sem starfa við hönnun, uppsetningu og viðhald kælikerfa á Íslandi. Á undanförunum árum hefur tæknileg þróun í kælitækni verið hröð. Ný kerfi byggja í auknum mæli á kælimiðlum og lausnum sem gera meiri kröfur til sérhæfðrar þekkingar, meðal annars vegna háþrýstikerfa, brennanlegra kælimiðla og eiturefnafræðilegra kælimiðla. Samtökin í samráði við félagsmenn í greininni telja mikilvægt að íslenskt regluverk og framkvæmd þess þróist í takt við þessa tækniþróun og alþjóðleg viðmið.

Tækniskólinn hefur frá árinu 2022 unnið að þróun nýrrar námsbrautar í kæli- og frystivélavirkjun m.a. með styrk úr framfarasjóði SI. Námið byggir á danskri fyrirmynd og hefur verið þróað með hliðsjón af evrópskum hæfniskröfum og regluverki¹ Námsbrautin er nú tilbúin þar sem námi lýkur með sveinsprófi með möguleika á alþjóðlegri viðurkenningu starfsréttinda. Framlögð reglugerðardrög styðja við setningu námsbrautarinnar.

Í því samhengi er mikilvægt að tryggja kælitækni sem sjálfstæða löggilta iðngrein sem lið í því að mæta auknum umhverfis- og loftslagskröfum. Er það sérstaklega mikilvægt í ljósi reglugerðar Evrópuþingsins og ráðsins (ESB) 2024/573 um flúoraðar gróðurhúsalofttegundir (F-gös) sem leysir af hólmi eldri reglugerð (ESB) nr. 517/2014. Reglugerðin felur í sér auknar kröfur um menntun, þjálfun, hæfni og vottun þeirra sem starfa við uppsetningu, rekstur og viðhald kæli- og frystikerfa. Unnið er að upptöku reglugerðarinnar í EES-samninginn. Samtökin vonast til þess að

reglugerðarbreytingin verði samþykkt hið fyrsta svo unnt verði að hefja kennslu, efla fagþekkingu og tryggja að íslenskur iðnaður geti mætt auknum kröfum um öryggi og umhverfisvernd.

Virðingarfyllst,
f.h. Samtaka iðnaðarins



Guðný Hjaltadóttir,
viðskiptastjóri á iðnaðar- og hugverkasviði